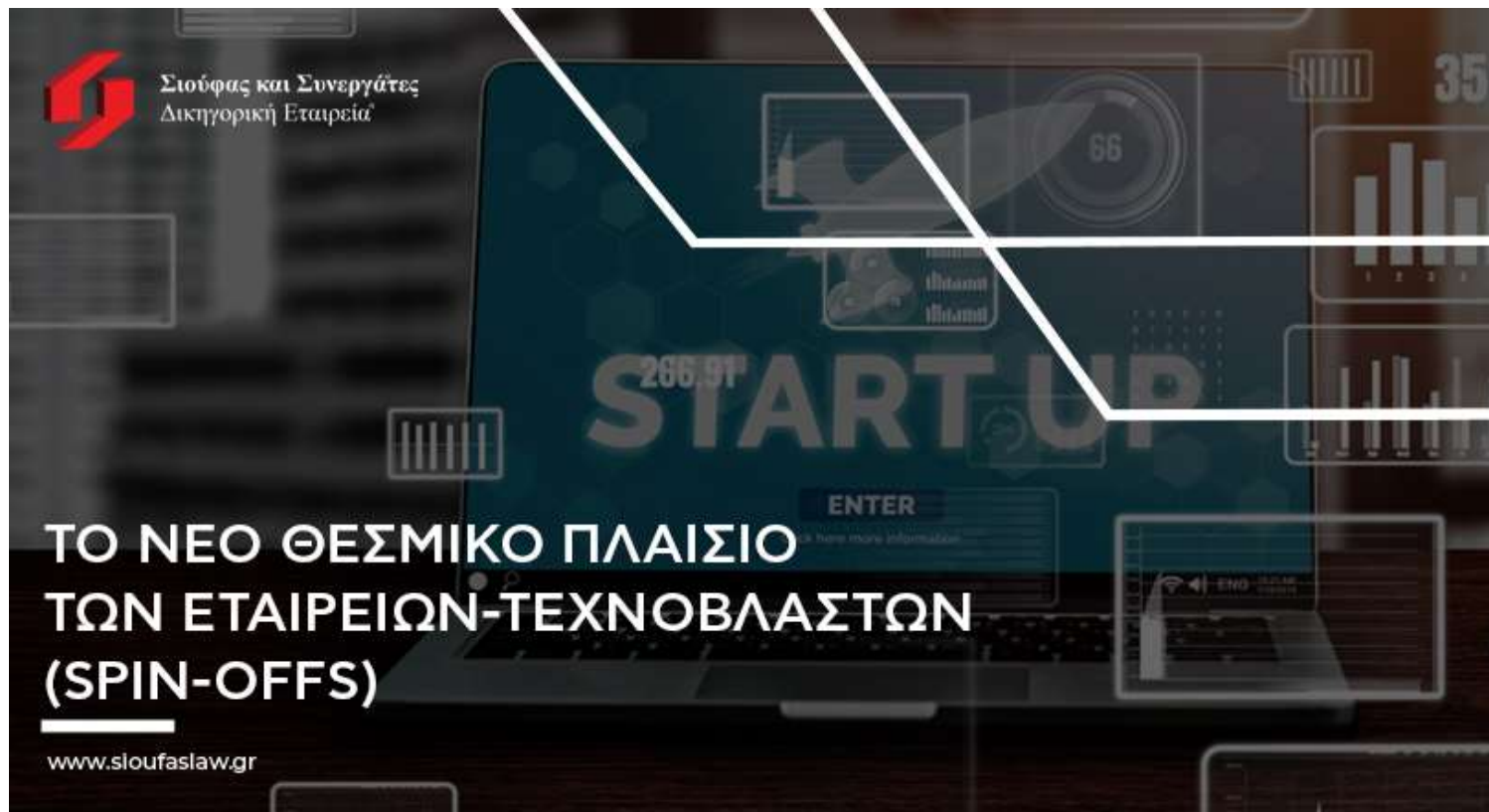

ΤΟ ΝΕΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ-ΤΕΧΝΟΒΛΑΣΤΩΝ (SPIN-OFFS)

Ι. Γενικά

Στις 2 Δεκεμβρίου 2021, δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ο **ν. 4864/2021** (εφεξής «ο Νόμος»), με τίτλο «**Στρατηγικές επενδύσεις και βελτίωση του επενδυτικού περιβάλλοντος μέσω της επιτάχυνσης διαδικασιών στις ιδιωτικές και στρατηγικές επενδύσεις, δημιουργία πλαισίου για τις εταιρείες τεχνοβλαστούς και άλλες επείγουσες διατάξεις για την ανάπτυξη.**», με τον οποίο **ρυθμίζεται, μεταξύ άλλων, σε ένα ενιαίο και συνεκτικό νομοθετικό πλαίσιο ο τρόπος ίδρυσης και λειτουργίας των εταιρειών - τεχνοβλαστών (spin-offs) των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.) και των Ερευνητικών Κέντρων.** Με τις νέες ρυθμίσεις επιδιώκονται, κυρίως, η απλοποίηση των διαδικασιών, η άρση των ασαφειών που έχουν εντοπιστεί κατά την εφαρμογή της

υφιστάμενης νομοθεσίας¹, η κανονιστική εμβέλεια της οποίας είναι περιορισμένη, καθώς και ο εκσυγχρονισμός της.

Οι εταιρείες-τεχνοβλαστοί έχουν ως αντικείμενο την εμπορική αξιοποίηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων και της γνώσης και ιδρύονται, στην περίπτωση των Α.Ε.Ι., από τα μέλη Δ.Ε.Π. ή τα μέλη ειδικών κατηγοριών διδακτικού και εργαστηριακού προσωπικού των Α.Ε.Ι. με ερευνητική δραστηριότητα που παρήγαγαν τα ερευνητικά αποτελέσματα ή τη γνώση, με δυνητική συμμετοχή του ιδίου του Α.Ε.Ι. ή τρίτων νομικών ή φυσικών προσώπων και, στην περίπτωση των Ερευνητικών Κέντρων, από τους ερευνητές ή τα μέλη ερευνητικού προσωπικού που παρήγαγαν τα ερευνητικά αποτελέσματα ή τη γνώση, με δυνητική συμμετοχή του Ερευνητικού Κέντρου ή τρίτων νομικών ή φυσικών προσώπων.

II. Διαδικασία ίδρυσης

Το αποφασίζουν όργανο για την ίδρυση εταιρείας-τεχνοβλαστού είναι είτε το **πρυτανικό συμβούλιο, στην περίπτωση των Α.Ε.Ι., είτε το διοικητικό συμβούλιο στην περίπτωση Ερευνητικού Κέντρου ή κάθε άλλου ερευνητικού οργανισμού.** Το πρυτανικό συμβούλιο δύναται να μεταβιβάζει τη σχετική αρμοδιότητα στην Εταιρεία Αξιοποίησης και Διαχείρισης Περιουσίας του πανεπιστημίου. **Οι ενδιαφερόμενοι ερευνητές υποβάλλουν στο αποφασίζουν όργανο αίτηση για την ίδρυση εταιρείας-τεχνοβλαστού, η οποία περιέχει κατ' ελάχιστον τα εξής:**

1. Αίτημα ίδρυσης και ενδιαφερόμενους συνιδρυτές.
2. Σαφή προσδιορισμό των αποτελεσμάτων έρευνας που προτείνονται προς αξιοποίηση μέσω εταιρείας-τεχνοβλαστού και των φυσικών προσώπων που συμμετείχαν στην παραγωγή των αποτελεσμάτων ως ερευνητές, καθώς και των φορέων από τους οποίους αυτοί προέρχονται.
3. Κλάδο ή κλάδους αγοράς επί της οποίας προτείνεται να δραστηριοποιηθεί η εταιρεία- τεχνοβλαστός.

Το αρμόδιο όργανο αποφασίζει, αφού λάβει υπόψη την γνώμη της Επιτροπής Ερευνών, κατόπιν πρότασης του Γραφείου Μεταφοράς Τεχνολογίας, στην περίπτωση των Α.Ε.Ι., ενώ

¹ Άρθρο 11§2 περ. γ' ν. 2919/2001, άρθρο 23§3Α ν. 2741/1999, Π.Δ. 17/2001, το οποίο εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 3Β του άρθρου 23 ν. 2741/1999.

στην περίπτωση των Ερευνητικών Κέντρων ή άλλων ερευνητικών οργανισμών, λαμβάνεται υπόψη η γνώμη του Γραφείου Μεταφοράς Τεχνολογίας ή της αντίστοιχης αρμόδιας υπηρεσίας. Η γνώμη θα πρέπει να έχει το ελάχιστο περιεχόμενο που ορίζεται στο νόμο. Περαιτέρω, στο νόμο ρυθμίζονται λεπτομερώς οι περιπτώσεις άρνησης της έγκρισης ίδρυσης της εταιρείας, καθώς και το περιεχόμενο της θετικής απόφασης σε περίπτωση έγκρισης της ίδρυσης της εταιρείας-τεχνοβλαστού. **Τονίζεται, δε, ότι η απόφαση περί ίδρυσης ή μη εταιρείας-τεχνοβλαστού επί της αίτησης των ερευνητών, εκδίδεται το αργότερο εντός τεσσάρων (4) μηνών από την υποβολή της αίτησης, άλλως θεωρείται ότι η αίτηση έχει εγκριθεί, εφόσον έχει υποβληθεί θετική γνώμη.**

Μετά την έκδοση της σχετικής απόφασης που εγκρίνει την ίδρυση της εταιρείας-τεχνοβλαστού, **οι ιδρυτές - εταίροι προβαίνουν στην ίδρυση της εταιρείας-τεχνοβλαστού εντός έξι (6) μηνών** από την έκδοση της εγκριτικής απόφασης ή την άπρακτη πάροδο της προθεσμίας των τεσσάρων (4) μηνών και **υπογράφεται βάσει του εγκεκριμένου σχεδίου η σύμβαση τεχνοβλαστού.**² Μέσω της τελευταίας είτε παραχωρείται άδεια εκμετάλλευσης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας ή αιτήσεων κατοχύρωσης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας ή επιστημονικής γνώσης, είτε μεταβιβάζονται τα εν λόγω δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας ή αιτήσεις κατοχύρωσης δικαιωμάτων στην Εταιρεία-Τεχνοβλαστό και καθορίζεται η ειδικότερη συνεισφορά και η αμοιβή του Ερευνητικού Οργανισμού.

Οι εταιρείες-τεχνοβλαστοί αποτελούν κεφαλαιουχικές εταιρείες και δύνανται να έχουν την έδρα τους είτε στην Ελλάδα, είτε σε άλλο κράτος, εφόσον ιδρύουν στην Ελλάδα υποκατάστημα ή γραφείο ή άλλη εγκατάσταση που αναγνωρίζεται από τη φορολογική νομοθεσία στην Ελλάδα ως μόνιμη εγκατάσταση.

III. Σύμβαση τεχνοβλαστού

Στη σύμβαση τεχνοβλαστού (άρθρο 60 του Νόμου) καθορίζονται οι όροι σύναψης και το περιεχόμενο αυτής, δηλαδή, της σύμβασης που συνάπτεται μεταξύ του ερευνητικού οργανισμού και της εταιρείας-τεχνοβλαστού. Επίσης, ρυθμίζονται και οι συμπληρωματικές εκποιητικές συμβάσεις παραχώρησης αδειών εκμετάλλευσης επί δικαιωμάτων διανοητικής

² Η σύμβαση που συνάπτεται μεταξύ του ερευνητικού οργανισμού και της εταιρείας-τεχνοβλαστού για τη ρύθμιση της σχέσης του ερευνητικού οργανισμού με την εταιρεία-τεχνοβλαστό κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 60 του ν. 4864/2021.

ιδιοκτησίας ή μεταβίβασης των δικαιωμάτων αυτών. Προβλέπεται, ακόμη, ο εκ του Νόμου προσδιορισμός κάποιων όρων της σύμβασης, οι οποίοι δεν ορίζονται στη σύμβαση τεχνοβλαστό που συνομολόγησαν τα μέρη. Τέλος, στο Νόμο αναφέρονται τα σχετικά με την εφαρμογή και την εκτέλεση της σύμβασης τεχνοβλαστού, καθώς και τα αποτελέσματα που επέρχονται λόγω της λύσης της.

IV. Συμμετοχή τρίτων και κίνητρα για τη δημιουργία εταιρείας-τεχνοβλαστού

Προβλέπεται η δυνατότητα συμμετοχής στην εταιρεία-τεχνοβλαστό τρίτων προσώπων, νομικών ή φυσικών, είτε κατά την ίδρυσή της, είτε σε μεταγενέστερο στάδιο. Συγκεκριμένα, στο νόμο καθορίζονται ο τρόπος συμμετοχής τους, οι όροι και οι διαδικασίες αυτής. Επίσης, παρέχεται η δυνατότητα στις εταιρείες-τεχνοβλαστούς να εκδίδουν εταιρικές ομολογίες μετατρέπομενες σε εταιρικά μερίδια ή μετοχές.

Επιπλέον, προβλέπεται η παροχή κινήτρων προς τους ερευνητικούς οργανισμούς για την ίδρυση εταιρειών-τεχνοβλαστών. Συγκεκριμένα, οι ερευνητικοί οργανισμοί δύνανται να διαθέτουν κεφάλαιο σποράς (χρηματοδότηση σε αρχικό στάδιο ανάπτυξης) για την συμμετοχή τους στην εταιρεία, μέσω της παρακράτησης του 0,5% από τη χρηματοδότηση που λαμβάνουν από τον τακτικό προϋπολογισμό, ή από τις δαπάνες των κρατήσεων του συνολικού προϋπολογισμού των έργων που χρηματοδοτούνται και υλοποιούνται μέσω των Ειδικών Λογαριασμών Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ) σε περίπτωση Ανωτάτου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (ΑΕΙ) και μέσω των αρμοδίων υπηρεσιών σε περίπτωση λοιπών οργανισμών.

Χριστίνα Ζήση

Δικηγόρος

Δ.Μ.Σ. Γενικού Αστικού Δικαίου Ε.Κ.Π.Α.